

การปรับทางจิตสังคมเป็นปัจจัยสำคัญ ที่มีผลต่อการดูแลตนเองของผู้ติดเชื้อเอชไอวี ที่ได้รับยาต้านไวรัสในชุมชน ซึ่งจะทำให้เกิดการยอมรับและเข้าใจตนเอง ตลอดจนการดูแลตนเอง ในขณะที่ได้รับยาต้านไวรัส ซึ่งจะส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของผู้ป่วยเหล่านี้ การศึกษาเชิงพรรณนาครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาการปรับทางจิตสังคมของผู้ติดเชื้อเอชไอวีที่ได้รับยาต้านไวรัส จังหวัดน่าน โดยศึกษาจากกลุ่มผู้ติดเชื้อเอชไอวีที่ได้รับยาต้านไวรัส ในผู้ที่เข้ารับการรักษานในโรงพยาบาล 11 แห่งในจังหวัดน่าน จำนวน 142 ราย รวบรวมข้อมูลระหว่างเดือน มกราคม ถึง กุมภาพันธ์ 2547 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา คือ แบบสอบถาม ประกอบด้วย ข้อมูลส่วนบุคคล และแบบสอบถามการปรับทางจิตต่อภาวะเจ็บป่วย ของเคอโรเกดิส (1986) โดยใช้ฉบับแปลเป็นภาษาไทย โดยมุกดา คุณาวัฒน์ (2535) คำนวณหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือโดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค เท่ากับ 0.93 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา

ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างเกินครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 54.20) มีการปรับทางจิตสังคมโดยรวมในระดับดี เมื่อพิจารณาการปรับทางจิตสังคมรายด้าน พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการปรับทางจิตสังคมดี 5 ด้านคือ ด้านสัมพันธภาพกับครอบครัวขยาย ด้านอาชีพการงาน ด้านสัมพันธภาพทางเพศ ด้านความไม่สุขสบายทางจิตใจ และ ด้านการดูแลสุขภาพ ส่วนด้านสภาพแวดล้อมภายในบ้านมีการปรับทางจิตสังคมดี และไม่ดีเท่ากัน อย่างไรก็ตาม พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการปรับทางจิตสังคมไม่ดีในด้านสภาพแวดล้อมทางสังคม

การศึกษานี้จะเป็นข้อมูลในการวางแผนส่งเสริมการปรับทางจิตสังคมของผู้ติดเชื้อเอชไอวีที่ได้รับยาต้านไวรัส โดยเฉพาะด้านสภาพแวดล้อมทางสังคมและด้านสภาพแวดล้อมภายในบ้าน เพื่อให้ผู้ติดเชื้อเอชไอวีที่ได้รับยาต้านไวรัส มีความมั่นใจ กล้าที่จะเปิดเผยตัวเอง และทำกิจกรรมต่าง ๆ ในสังคมได้ปกติ

Psychosocial adjustment is an important factor related to self care of HIV infected persons who receiving antiretroviral drugs. These adjustment could help these HIV infected persons to accept themselves and to develop self-understanding. Additionally, the adjustment could produce the quality of life to these people. The purpose of this descriptive study was to examine the psychosocial adjustment among HIV infected persons receiving antiretroviral drugs in Nan Province. The subjects were 142 clients diagnosed as being HIV infected persons admitted in 11 hospitals receiving antiretroviral drugs in Nan Province. Data collection was conducted during January to February, 2004. The instrument was a questionnaire consisted of demographic data and the Psychosocial Adjustment to Illness Scale: PAIS developed by Derogatis (1986) and translated by Mukda Kunavat (1992). The reliability of the instrument insured by Cronbach's alpha coefficient was 0.93. Data were analyzed by using descriptive statistic.

The study results revealed that over – half of the subjects presented their total psychosocial adjustment score at a good level (54.20 %). Considering to each aspect, it was found that five aspects were at a good level, namely household environmental adjustment aspect, occupational adjustment aspect, sexual relational adjustment aspect, emotional distress adjustment aspect and self-care adjustment aspect. In addition, the subjects reported their psychosocial adjustment scores of family relation adjustment aspect at a good and poor level equally. However, the samples showed the psychosocial adjustment score of the environmental adjustment aspect at a poor level.

The study results would be served as basic information in planning for the program to promote psychosocial adjustment among HIV infected persons who receiving antiretroviral drugs. Focusing on the environmental adjustment aspect and family relation adjustment aspect, the results would help to develop program for encouraging these persons to open themselves and have more activities with people in society.